

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 13 grudnia 2023 r.

Poz. 10283

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.1074.2023 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 12 grudnia 2023 r.

Rada Gminy Zadzim

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688).

stwierdzam nieważność:

w zakresie wyrazów „Świadomy (a) odpowiedzialności karnej oświadczam, że dane zawarte w niniejszym wniosku są zgodne ze stanem faktycznym, co potwierdzam własnoręcznym podpisem” załącznika do regulaminu, stanowiącego załącznik do uchwały Nr LXV/361/2023 Rady Gminy Zadzim z dnia 3 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Funduszu Zdrowotnego dla nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Zadzim.

Uzasadnienie

Na mocy przedmiotowej uchwały Rada Gminy Zadzim przyjęła Regulamin Funduszu Zdrowotnego dla nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Zadzim, stanowiący załącznik do uchwały, dalej Regulamin.

Postanowienia załącznika do regulaminu budziły zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Zadzim zawiadomienia z dnia 1 grudnia 2023 r. znak: PNIK-I.4131.1074.2023, w którym uzasadnieniu organ przedstawił swoje uwagi.

W odpowiedzi na zawiadomienie Wójt Gminy Zadzim w piśmie z 5 grudnia 2023 r. poinformował, że na najbliższej sesji Rady Gminy Zadzim Wójt przedłoży Radzie Gminy projekt zmiany ww. uchwały, uwzględniający uwagi oraz zastrzeżenia wskazane w zawiadomieniu.

Mając na uwadze, że w wyjaśnieniach nie wskazano konkretnego terminu sesji, na której ma zostać dokonana zmiana przedmiotowej uchwały, organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego, z uwagi na wiążący go trzydziestodniowy termin do wydania stosownego aktu nadzoru, a tym samym wyeliminowanie uchwały we wskazanej części z obrotu prawnego.

Organ nadzoru prezentuje w niniejszej sprawie następujący pogląd.

Podstawę prawną podjęcia przez Radę Gminy uchwały stanowi m.in. art. 72 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.) dalej: Karta Nauczyciela, który upoważnia radę gminy do ustalenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobu ich przyznawania oraz zobowiązuje organ prowadzący szkołę do przeznaczania corocznie w budżecie odpowiednich środków finansowych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej. Ustęp 4 cytowanego przepisu stanowi o zachowaniu uprawnień wskazanych w ust. 1 po przejściu na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne.

Należy zaznaczyć, że z treści art. 7 Konstytucji RP wynika, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wskazany powyżej przepis Konstytucji RP stanowi jedną z podstawowych zasad działania organów administracji publicznej czyli zasadę praworządności. Organ nadzoru podkreśla, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Przekroczenie kompetencji przez Radę Gminy przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje, powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Tak wypowiedział się WSA w Rzeszowie w wyroku z dnia 17 lutego 2021 r. sygn. akt II SA/Rz 1360/20 stanowiąc, że "Delegacja zawarta w art. 72 ustawy (Karta Nauczyciela) nie daje podstaw do wprowadzania normatywnej treści wniosku oraz wzoru oświadczenia o dochodach z pouczeniem o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, a nadto tworzenia procedury do przyznawania pomocy zdrowotnej dla nauczycieli".

Przechodząc do oceny legalności przedmiotowej uchwały, należy wskazać, że w ocenie organu nadzoru treść załącznika do regulaminu, stanowiącego załącznik do Załącznika do uchwały, zawierającego oświadczenie Wnioskodawcy o odpowiedzialności karnej za dane zawarte we wniosku, mimo, że przepisy ustawy nie przewidują takiej możliwości w sposób istotny narusza prawo.

Zgodnie z art. 233 § 1 Kodeksu karnego, kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Zgodnie zaś z treścią art. 233 § 6 Kodeksu karnego, przepisy § 1 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis szczególnie przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. W świetle powyższej regulacji, odebranie od osoby oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej jest dopuszczalne wówczas, gdy możliwość taką przewiduje przepis ustawy nie zaś innego aktu, choćby miał on charakter powszechnie obowiązujący. W szczególności, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego rygору takiego nie może zastrzec w akcie prawa miejscowego, ponieważ do tego rodzaju działania nie został upoważniony. Rozpatrując kwestię zamieszczania ww. klauzuli w akcie prawa miejscowego WSA w Warszawie w wyroku z dnia 25 września 2017 r., sygn. akt III SA/Wa 2628/17, stwierdził, że upoważnienie do uprzedzania o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, o którym mowa w art. 233 § 6 Kodeksu karnego musi wynikać z ustawy na podstawie której prowadzone jest postępowanie. Regulacje prawne ustawy o samorządzie gminnym i ustawy Karta Nauczyciela nie przewidują prawa dla rady gminy do wydawania uchwał dotyczących wzoru wniosku o przyznanie pomocy zdrowotnej w zakresie wiedzy wnioskodawcy o odpowiedzialności za składanie fałszywych oświadczeń. Jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas, w razie przeniesienia kompetencji do określenia przez organ samorządu wzoru informacji i deklaracji, winien przewidzieć w treści upoważnienia wymóg pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (patrz wyrok WSA w Kielcach z dnia 25 października 2012 r., sygn. akt I SA/Ke 506/12).

W tym stanie faktycznym i prawnym zasadnym jest stwierdzenie nieważności uchwały Nr LXV/361/2023 Rady Gminy Zadzim z dnia 3 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Funduszu Zdrowotnego dla nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Zadzim, w zakresie wskazanym w petitum rozstrzygnięcia nadzorczego.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

Wojewoda Łódzki

Karol Młynarczyk

Do wiadomości:

Wójt Gminy Zadzim